Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

İyul 2021

http://ereforms.gov.az
info@ereforms.org

AZEXPORT.AZ
Made in Azerbaijan

“ALTI AYIN YEKUNLARI İSƏ BUNU GÖSTƏRİR Kİ, BİZİM İQTİSADİYYATIMIZ 2 FAİZ ARTIB. BU, YAXŞI GÖSTƏRİCİDİR”.

Prezident
İlham Əliyevin
Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsindən
22 iyul 2021

“Altı ayın yekunları onu göstərir ki, artıq Azərbaycan iqtisadiyyatı tənəzzüldən çıxıb. Əgər bu altı ayın hər bir ayının iqtisadi göstəricilərinə nəzər salsaq görərik ki, ilin əvvəlində iqtisadi tənəzzül daha böyük rəqəmlərlə ölçülürdü. Hər ay tənəzzül azalırdı və biz may ayının yekunlarına görə bir balaca iqtisadi inkişafa nail ola bildik. Altı ayın yekunları isə bunu göstərir ki, bizim iqtisadiyyatımız 2 faiz artıb. Bu, yaxşı göstəricidir”.

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat — səh. 3

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi — səh. 10

2021-ci ilin yanvar-iyun aylarında "Azərkosmos" ASC 22 milyon ABŞ dolları dəyərində xidmət ixrac etmişdir — səh. 13

2021-ci ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycanda xaricilər bank kartları vasitəsi ilə193,1 milyon manatlıq əməliyyat aparmışlar — səh. 14

Azexport.az portalına 2021-ci ilin yanvar-iyun aylarında 236,6 milyon ABŞ dolları məbləğində ixrac sifarişi daxil olmuşdur — səh. 15

2021-ci ilin iyul ayında "Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzindən 20 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir — səh. 17

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2021-ci ilin **yanvar-iyun ayları** ərzində Azərbaycanın **ixracı** **8,8 milyard ABŞ dolları** dəyərində olmuşdur

2021-ci ilin **yanvar-iyun aylarında** qeyri-neft sektoru üzrə ixrac **1,2 milyard ABŞ dolları** təşkil etmişdir

2021-ci ilin 6 ayı ərzində Azərbaycanın ixracı **8,8 milyard ABŞ dolları** olub. Qeyri-neft sektoru üzrə 1,2 milyard ABŞ dolları dəyərində ixrac reallaşdırılıb. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **248 milyon ABŞ dolları** və ya **27,1 faiz** artıb. Cari dövrdə ixracatın əsas hərəkətverici amili neft sektoru olsa da, bərpa dönəmində qeyri-neft ixracı üzrə pay 13.2 faizə qədər artıb. Baxılan dövr ərzində adambaşına düşən qeyri-neft və qaz ixracında artım müşahidə edilib. Belə ki, qeyri-neft və qaz ixracı üzrə 2017-ci ilin ilk 6 ayı üzrə ildə 82 dollar, 2018-ci ildə 94 dollar, 2019-cu ildə 97 dollar olub. Pandemiya dönəmi ilə əlaqədar bu göstərici 91 dollara düşsə də, cari ilin ilk 6 ayında tarixdə ilk dəfə 116 dollar səviyyəsinə qalxıb.

Normallaşma prosesinin davam etdiyi dövrdə iyun ayı üzrə xarici ticarət həcmi 2,4 milyard dollar olmaqla, mövcud dövr ərzində ölkə üzrə ixrac 1,4 milyard dollar, idxal isə 997,1 milyon dollar təşkil edib. Qeyri-neft sektoru üzrə ixracda artım 33.7 faiz təşkil etməklə 254,9 milyon dollar olub. Habelə, iyun ayında qeyri-neft ixracının ümumi ixracda payının təxminən 20 faizə yaxınlaşmasını da əlamətdar hadisə kimi qeyd edə bilərik.

2021-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna

aid malların siyahısında tomat (pomidor) (**123,6 milyon ABŞ dolları**) birinci olub. Bu siyahıda pambıq mahlıcı ikinci (**121,9 milyon ABŞ dolları**), qızıl isə üçüncü (**107,9 milyon ABŞ dolları**) yerdə qərarlaşıb.

Bu ilin yanvar-iyun ayı ərzində Rusiyaya **403,8 milyon**, Türkiyəyəy **309,5 milyon**, İsveçrəyə **117,6 milyon**, Gürcüstana **80,2 milyon** və ABŞ-a **30,3 milyon** ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

2021-ci ilin iyun ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya (124,4 milyon ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə ikinci (54,5 milyon ABŞ dolları) və İsveçrə üçüncü (26,5 milyon ABŞ dolları) olub.

2021-ci ilin iyun ayı ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında tomat (pomidor) (36,6 milyon ABŞ dolları) birinci, albalı və gilas (29,3 milyon ABŞ dolları) ikinci və qızıl (20,5 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

MADE IN AZERBAIJAN

2021-ci ilin **YANVAR-İYUN AYLARINDA** qeyri-neft sektoru üzrə **5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

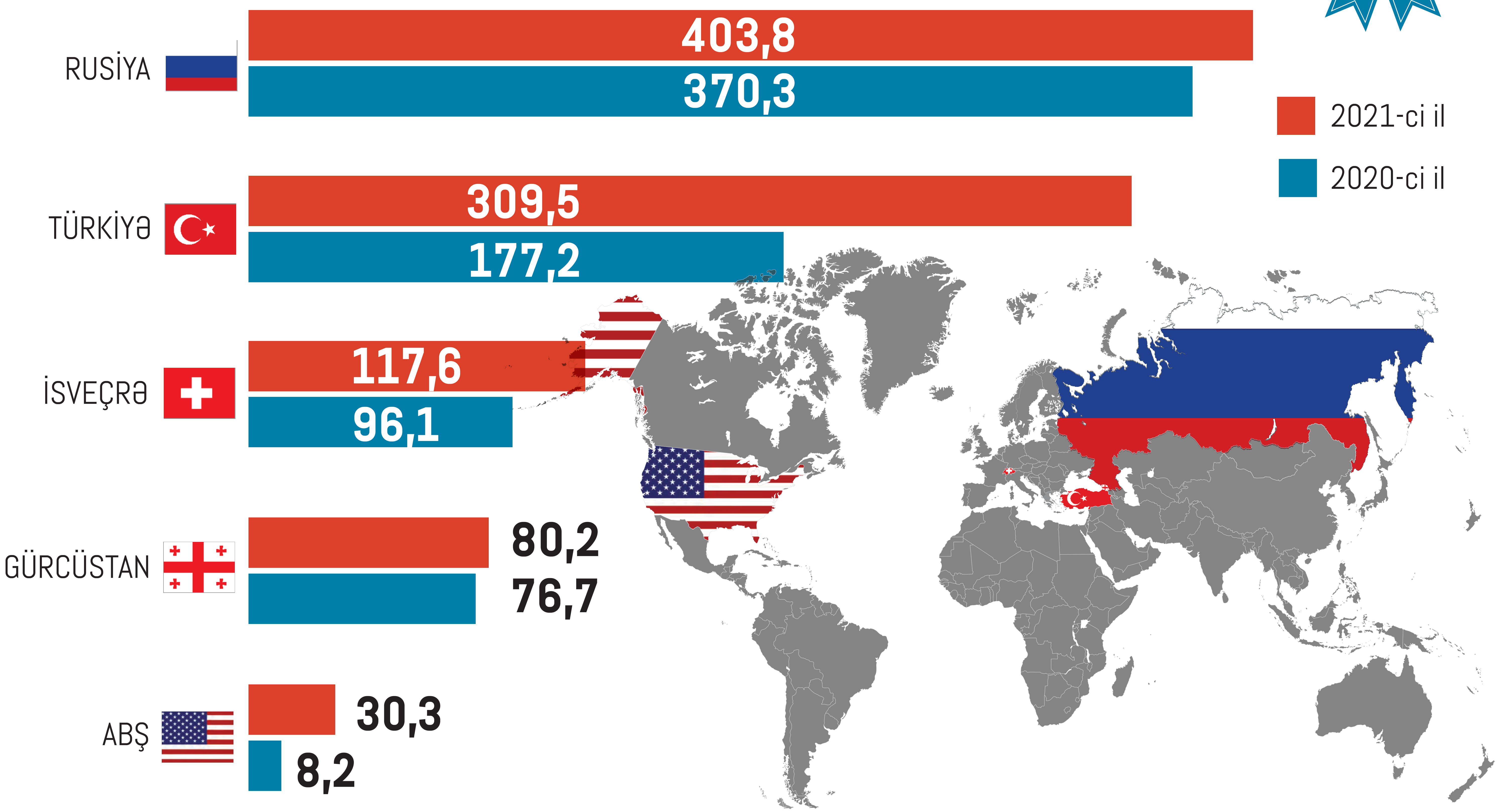

2021-ci ilin **İYUN AYINDA** qeyri-neft sektoru üzrə **5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

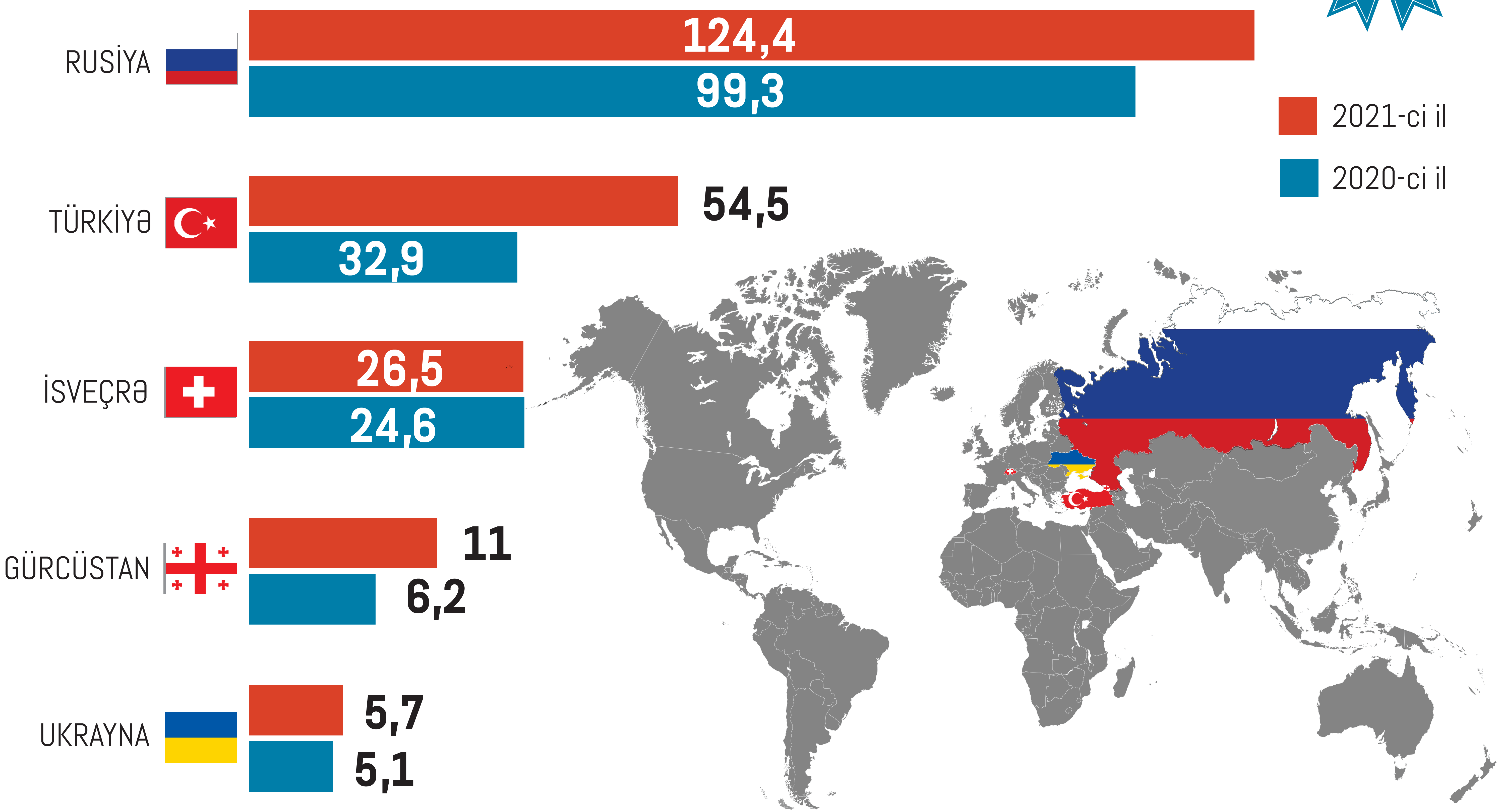

2021-ci ilin **YANVAR-İYUN AYLARINDA** ixrac olunan əsas **QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2021 İXRAC İCMALI İYUL

Məhsul	2021	2020
Tomat (pomidor)	123,6	162,3
Pambıq mahlıcı	121,9	58,6
Qızıl	107,9	85,7
İlkin formalı polipropilen	52	39,9
Xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen	50	24,4
Qabığı təmizlənmiş meşə fındığı	40,3	54,5
Kartof	39,8	33,8
Elektrik enerjisi	33	41,6
Xurma	31,9	14,1
Digər	562	397

2021 İXRAC İCMALI İYUL

2021-ci ilin **İYUN AYINDA** ixrac olunan əsas **QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI**

(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

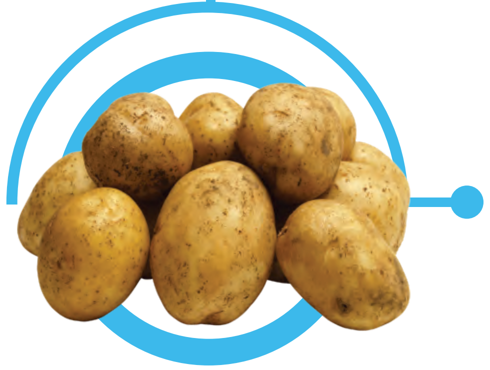

Mal	2021	2020
Tomat (pomidor)	36,6	39,2
Albalı və gilas	29,3	32,2
Qızıl	20,5	21
Kartof	18,5	10,5
Pambıq mahlıcı	13,4	9,9
Xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen	9,5	4,2
Metanol	8,6	4,8
Digər yağlar və məhsullar	8,5	4,3
İlkin formalı polipropilen	7,7	8
Digər	102,2	56,3

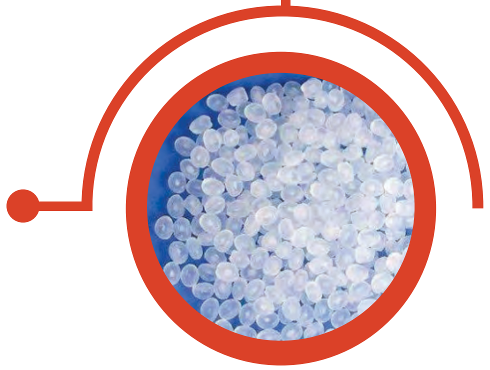
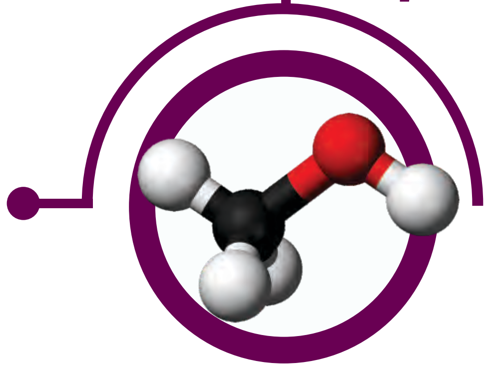

YANVAR - İYUN AYLARINDA ƏN ÇOX İXRAC EDİLƏN QEYRİ-NEFT SEKTORUNA AİD MALLAR (milyon ABŞ dolları ilə)

2019

Ay	Mal	Dəyər
Yanvar	Xurma	12,6
Fevral	Elektrik enerjisi	19,4
Mart	Fındıq ləpəsi	13,7
Aprel	Tomat (pomidor)	24,2
May	Tomat (pomidor)	54,6
İyun	Tomat (pomidor)	33,8

2020

Ay	Mal	Dəyər
Yanvar	Qızıl	16,3
Fevral	Pambıq mahlıcı	19,5
Mart	Tomat (pomidor)	19,2
Aprel	Tomat (pomidor)	29,4
May	Tomat (pomidor)	49,7
İyun	Tomat (pomidor)	39,2

2021

Ay	Mal	Dəyər
Yanvar	Xurma	16,7
Fevral	Qızıl	24,7
Mart	Pambıq mahlıcı	31,4
Aprel	Pambıq mahlıcı	27,8
May	Tomat (pomidor)	44,7
İyun	Tomat (pomidor)	36,6

2

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

2021-ci ilin yanvar-iyun aylarında qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi

“İxrac İcmalı” tərəfindən qeyri-neft sektoru üzrə 2021-ci ilin yanvar-iyun ayları üzrə həyata keçirilən ixracla bağlı həm qeyri-dövlət, həm də dövlətə məxsus ixracatçı subyektlərin reytinqi tərtib edilmişdir.

2021-ci ilin yanvar-iyun ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytinqində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayninq Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyi, "Local Garden" MMC, "P-Aqro" MMC, "Baku Steel Company", "Sun Food" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC, "Ram Beynəlxalq Nəqliyyat və Ticarət LTD" MMC, "Fruitland" MMC və “Agro-Land-Az” QSC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin “Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi” başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: “Socar Polymer” MMC, "Azergold" QSC, "Azəralüminium" MMC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərenerji" ATSC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Azəripək" MMC, "Caspian Geo" MMC, Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti.

Bu ixracatçıların reytinqi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

2021-ci ilin **YANVAR-İYUN AYLARINDA** qeyri-neft sektoru üzrə **QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ** (Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

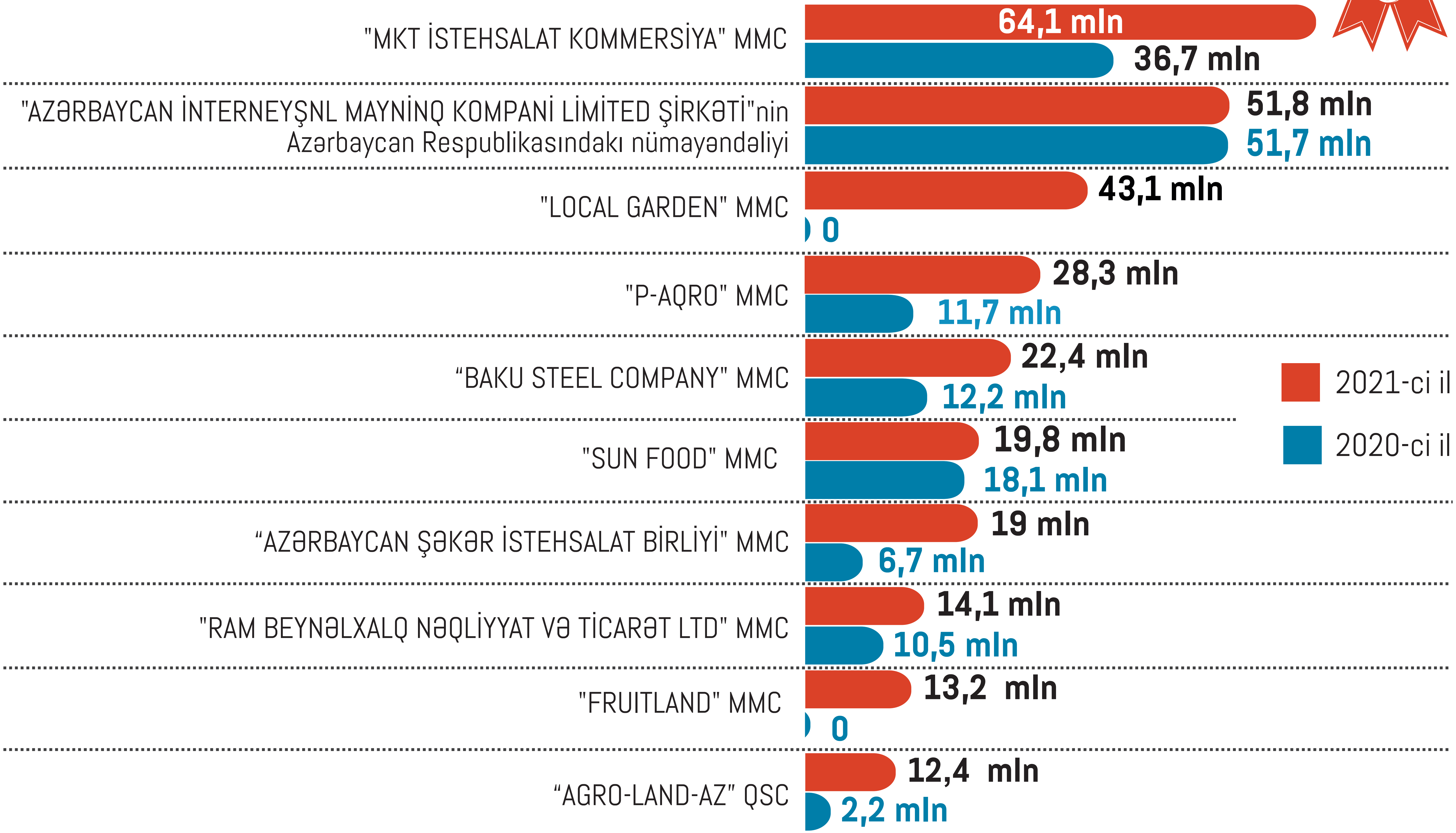

2021-ci ilin **YANVAR-İYUN AYLARINDA** qeyri-neft sektoru üzrə **DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ** (Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2021 İXRAC İCMALI İYUL

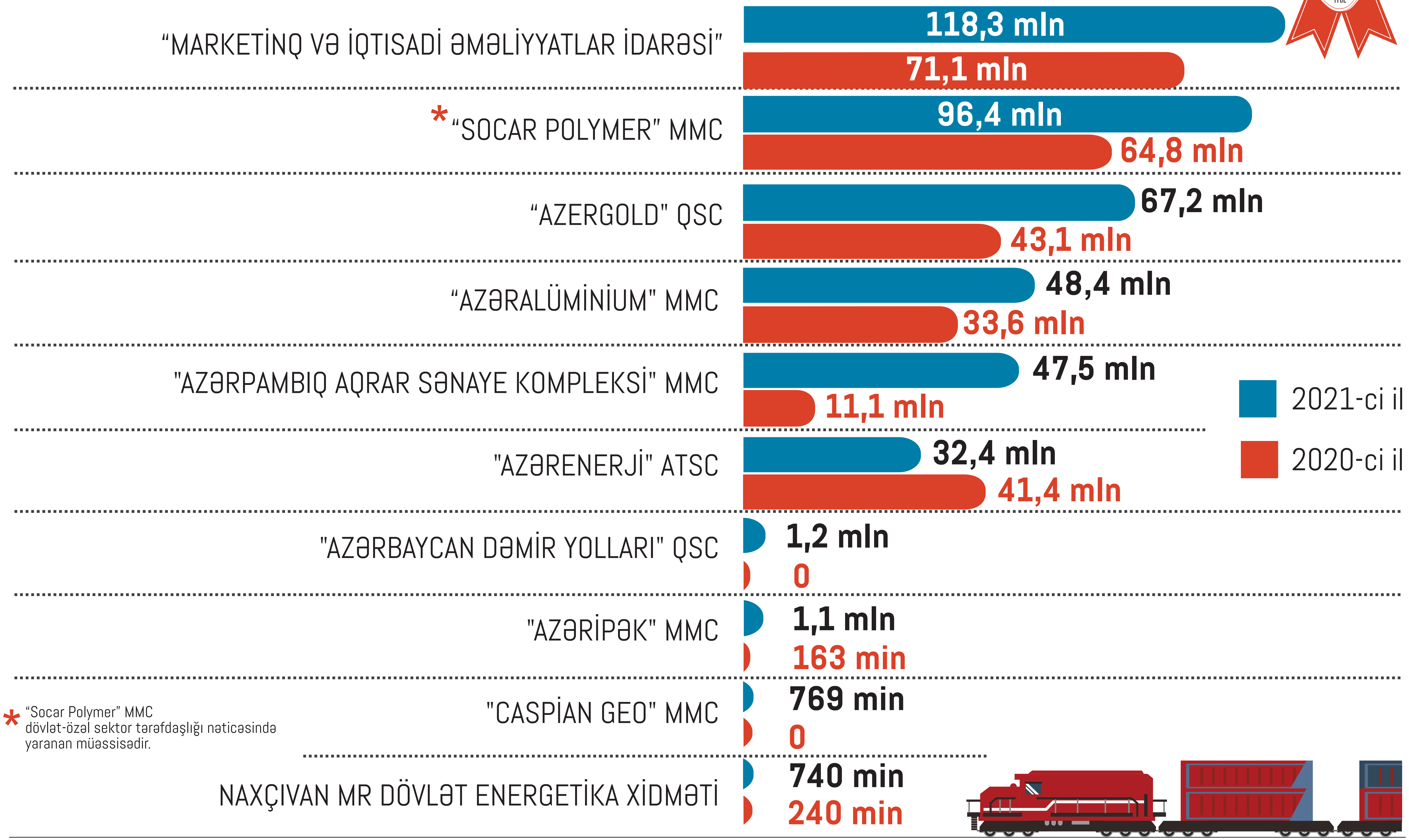

* "Socar Polymer" MMC dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı nəticəsində yaranan müəssisədir.

2021-ci ilin YANVAR-İYUN AYLARINDA "AZƏRKOSMOS" ASC 22 MİLYON ABŞ DOLLARI dəyərində XİDMƏT İXRAC ETMİŞDİR

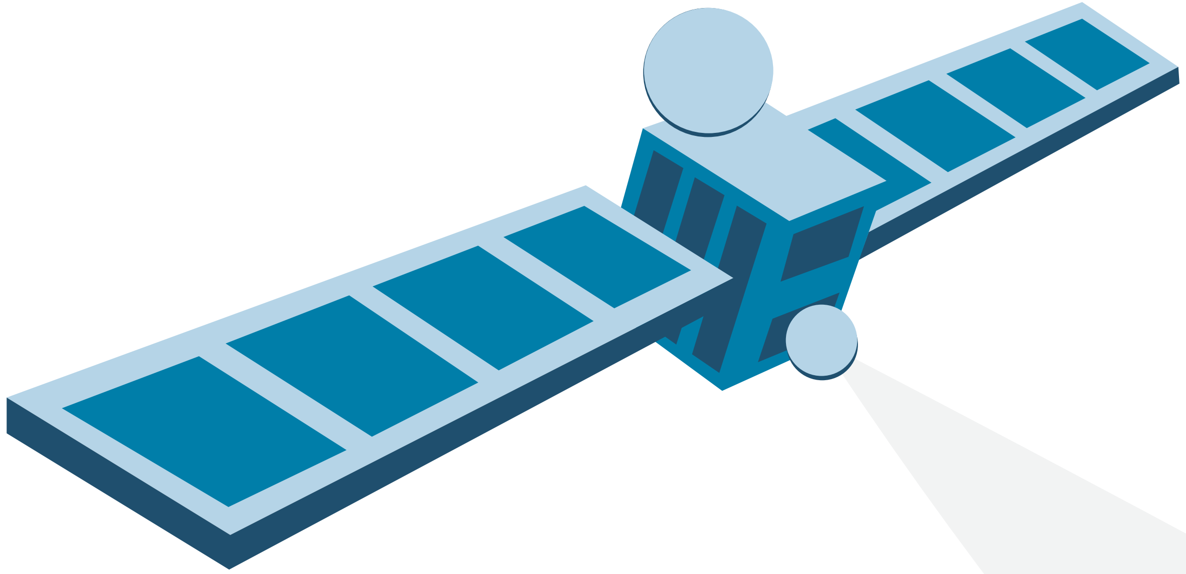

2021-ci ilin yanvar-iyun aylarıda "Azərkosmos" ASC tərəfindən dünyanın **31 ölkəsinə 22 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac edilmişdir.

"Azərkosmos" ASC-nin xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin **90 faizini** təşkil etmişdir. 2021-ci ilin iyun ayında isə "Azərkosmos" ASC dünyanın **24 ölkəsinə 2,6 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac etmişdir

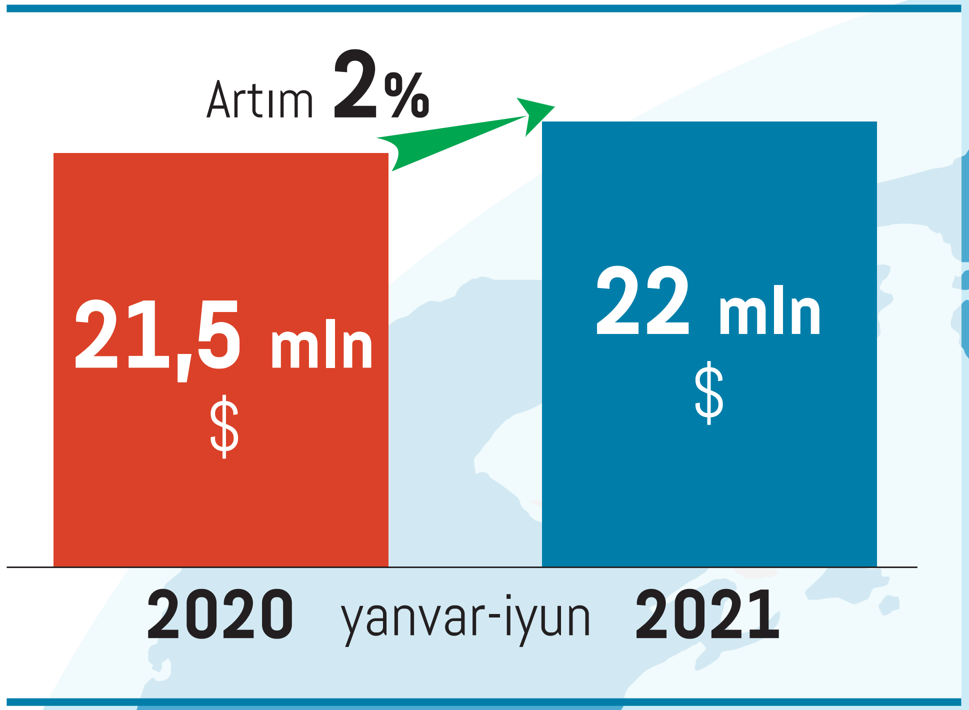

2021-ci ilin yanvar-iyun aylarında "Azərkosmos" ASC-nin xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

Ölkə	Dəyər
ABŞ	5,1 mln $
Birləşmiş Krallıq	5,1 mln $
Fransa	4,8 mln $
Malayziya	3,6 mln $
BƏƏ	878 min $

Azərbaycana gələn **XARİCİ VƏTƏNDAŞLARIN BANK KARTLARI VASİTƏSİ** ilə apardıqları əməliyyatlar (milyon manatla)

	2019	2020	2021
Yanvar	**88,3**	**85,2**	**25**
Fevral	**85,3**	**72,9**	**25,5**
Mart	**98**	**53,9**	**33,4**
Aprel	**103,2**	**19,7**	**28,3**
May	**100,9**	**24,3**	**32,6**
İyun	**115,1**	**23,7**	**48,3**
Cəmi	**590,8**	**279,7**	**193,1**

3

AZEXPORT.AZ PORTALINA 2021-Cİ İLİN YANVAR-İYUN AYLARINDA 236,6 MİLYON ABŞ DOLLARI MƏBLƏĞİNDƏ İXRAC SİFARİŞİ DAXİL OLMUŞDUR

Portala daxil olan ixrac sifarişlərinin **ümumi dəyəri** **2 milyard 432 milyon** ABŞ dolları təşkil etmişdir

2021-ci ilin yanvar-iyun aylarında Azexport.az portalına **236,6 milyon ABŞ dolları** dəyərində ixrac sifarişləri daxil olmuşdur. 2021-ci ilin iyun aylarında Azexport.az portalına daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri isə **42,3 milyon ABŞ dolları** təşkil etmişdir.

2021-ci ilin iyun ayında Azexport.az portalına ən çox ixrac sifarişi toyuq əti, toyuq yumurtası, çay, pambıq, tütün, günəbaxan yağı və s. mallara daxil olmuşdur.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 2017-ci ilin yanvar ayından 2021-ci ilin 30 iyun tarixinə kimi (54 ay ərzində) Azexport.az portalına dünyanın 145 ölkəsindən daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri **2 milyard 432 milyon ABŞ dolları** təşkil edib.

Azexport.az portalına daxil olan ixrac sifarişləri barədə daha dolğun məlumat isə təqdim olunan infoqrafikalarda verilmişdir.

AZEXPORT.AZ PORTALINA daxil olan **İXRAC SİFARİŞLƏRİNİN MƏBLƏĞİ**

2017-ci il - **475 mln $**

2018-ci il - **514,1 mln $**

2019-cu il - **595,7 mln $**

2020-ci il - **610,8 mln $**

2021-ci il

Yanvar - **53,9 mln $**

Fevral - **35,3 mln $**

Mart - **42 mln $**

Aprel - **33 mln $**

May - **30,1 mln $**

iyun - **42,3 mln $**

2021-ci il - **236,6 mln $**

Son **54 ay** ərzindəki sifarişlərin cəmi - **2 432,2 mln $**

4

2021-Cİ İLİN İYUL AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN 20 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI HƏYATA KEÇİRİLMİŞDİR

"Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzinə 2021-ci ilin iyul ayı ərzində hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən 120 dəfə müraciət daxil olmuşdur. Ümumilikdə **134 ədəd sertifikat** (96 ədəd mənşə, 30 ədəd baytarlıq, 8 ədəd CİTES) verilib.

Cari ilin iyul ayı ərzində "Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **20 milyon ABŞ dolları** dəyərində ixrac həyata keçirilmişdir. Hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən qiymətli külçələr, ağ, qırmızı, meyvə şərabları, nar, alma, albalı şirələri, qarışıq şirələr, nar konsentrantı, narşərab, tibbi zəli, buğda kəpəyi, biyan kökü, iri və xırdabuynuzlu heyvanların daxili orqanları, pambıq mahlıcı, pambıq çiyidi, iribuynuzlu heyvan dərisinin sənayedə kəsilməsi nəticəsində yığılan faydasız tullantılar, iribuynuzlu heyvan bağırsağı, pendir, işlənmiş katalizator, dondurma, dondurma vaflisi, oksigen maye qazı, polad armatur yayması, polad məftil, polad boru, Dağıstan turunun ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli külçələr (46%), polad armatur yayması (24%), pambıq mahlıcı (18,7%), pendir (3,1%), meyvə şirələri (2,9%) ixracı üstünlük təşkil etmişdir. Sertifikat verilən məhsullar 21 ölkəyə ixrac edilmişdir. İxracın Avropa ölkələrinə (Almaniya, İsveçrə, İtaliya, Polşa, Danimarka) düşən payı - 46,6%, MDB ölkələrinə (Qazaxıstan, Özbəkistan, Rusiya, Belarus) düşən payı 8,9%, Türkiyə 20,2%, ABŞ 0,4% təşkil edir. O cümlədən, Gürcüstan, Ukrayna, İsrail, Honq-Konq, Misir, Yeni Zelandiya, Fil Dişi Sahili, Kanada, Azərbaycan (Duty Free), Malayziyaya ixrac reallaşdırılmışdır. İxrac olunan məhsulların hava nəqliyyatı ilə (46,1%), avtomobil ilə (46,2%), qarışıq nəqliyyat ilə (5,9%), dəmiryolu nəqliyyatı ilə ixracı isə (0,2%) təşkil edir.

Ixrac statistikasına nəzər yetirdikdə 2020-ci ilin iyul ayı ilə müqayisədə ixracda **3 milyon ABŞ dolları** dəyərində artım müşahidə olunmuşdur.

2021-ci ilin **İYUL AYINDA** "Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə həyata keçirilən **İXRACIN STATİSTİKASI** (milyon ABŞ dolları ilə)

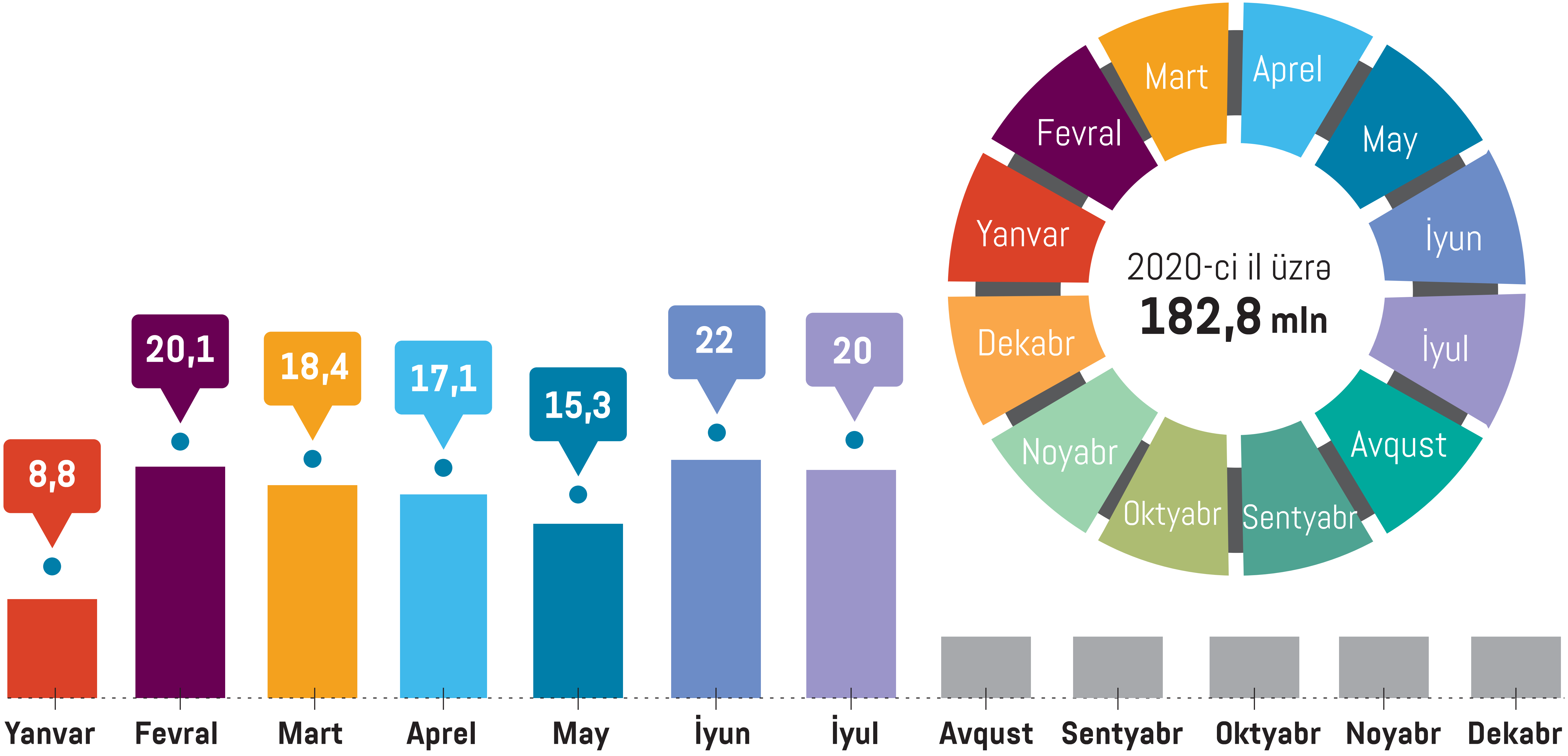

Cari ilin **İYUL AYINDA "Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzinin** təqdim etdiyi **SERTİFİKATLARIN ÖLKƏLƏR ÜZRƏ BÖLGÜSÜ**

AVROPA ÖLKƏLƏRİ
(Almaniya, Danimarka, İsveçrə, İtaliya, Polşa)
46,6%

TÜRKİYƏ
20,2%

ABŞ
0,4%

MDB ÖLKƏLƏRİ
(Qazaxıstan, Özbəkistan, Rusiya, Belarus)
8,9%

Cari ilin **İYUL AYINDA "Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzi** vasitəsilə
ƏN ÇOX İXRAC OLUNAN MƏHSULLARIN BÖLGÜSÜ

2021 İXRAC İCMALI İYUL

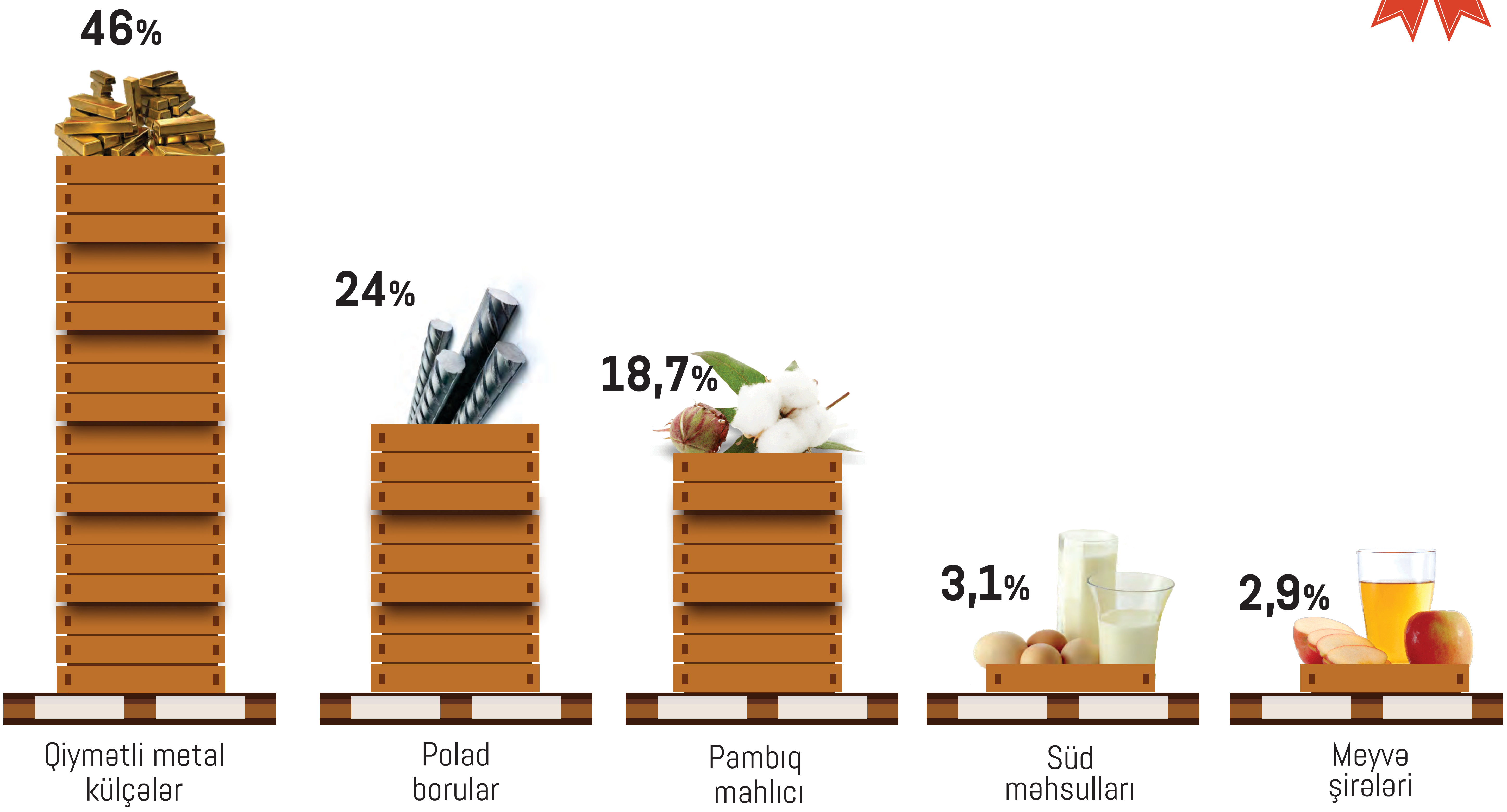

Cari ilin **İYUL AYINDA "Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzi** vasitəsilə ixrac edilən məhsulların **NƏQLİYYAT ÜZRƏ BÖLGÜSÜ**

2021 İXRAC İCMALI İYUL

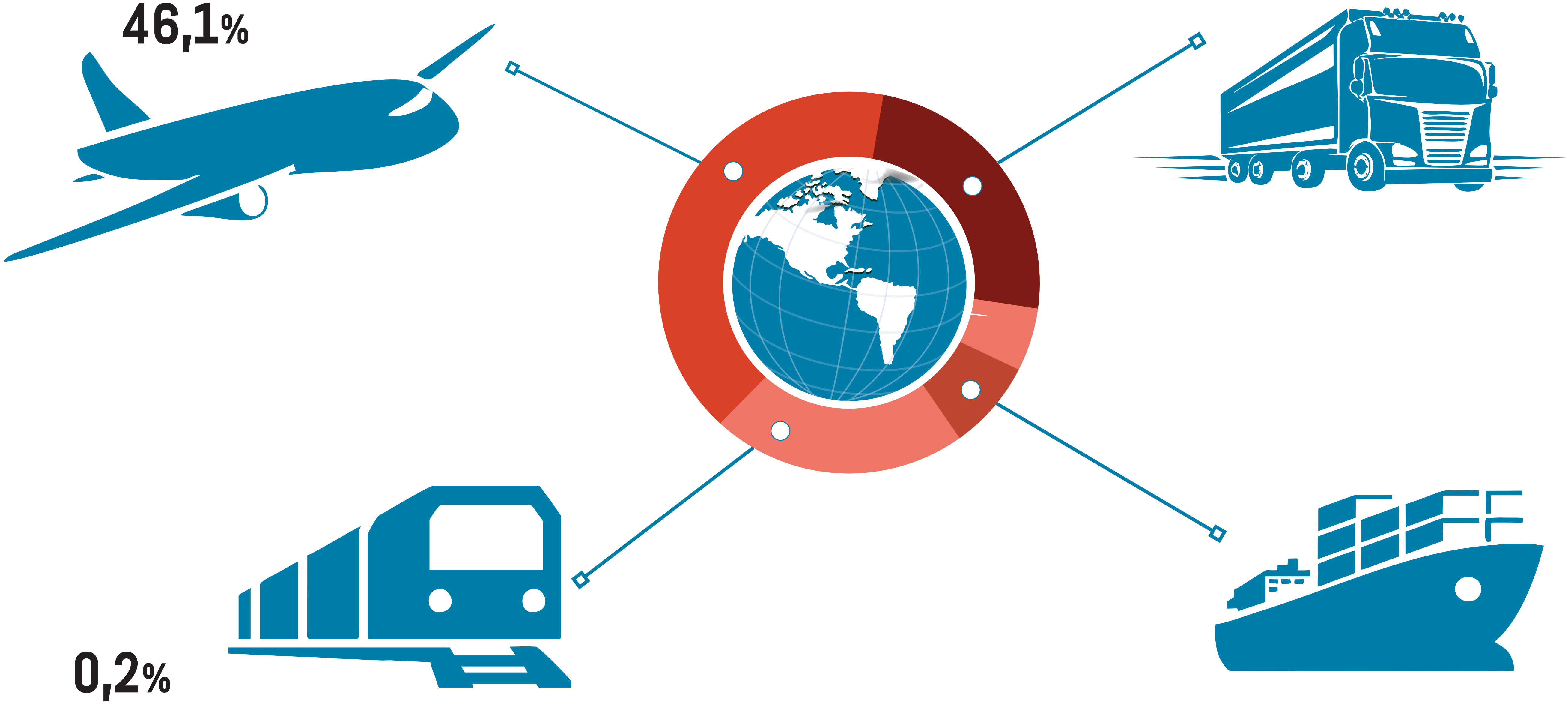

Hava nəqliyyatı
46,1%

Avtomobil nəqliyyatı
46,2%

0,2%
Dəmiryolu nəqliyyatı

5,9%
Qarışıq nəqliyyat

İQTİSADİ İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASİYA MƏRKƏZİNİN
"BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

Tel.: (+994 12) 521 25 35
E-mail: info@ereforms.org

www.iqtisadiislahat.org
www.ereforms.org
www.ecoreform.az

/iqtisadiislahat

/BİR PƏNCƏRƏ İxraca Dəstək Mərkəzi

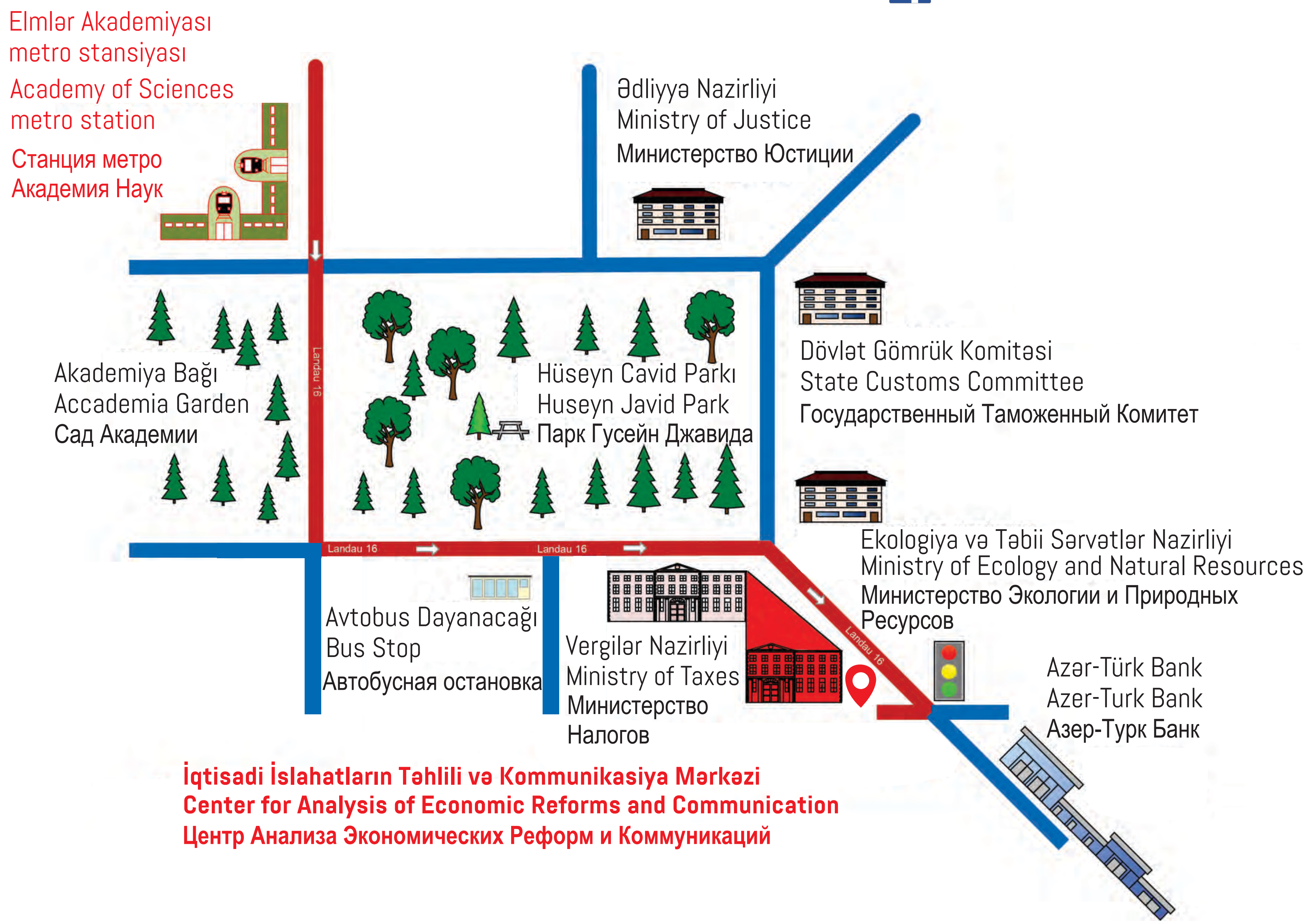

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən "İxrac İcmalı" jurnalı 11 yanvar 2018-ci il tarixində N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin reyestrinə daxil edilmişdir.

http://ereforms.gov.az

/iqtisadiislahat

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.org